

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

Reactie Verus tbv internetconsultatie wijziging Toetsbesluit PO juni 2018

Sinds schooljaar 2014 – 2015 zijn po-scholen verplicht om in groep 8 een eindtoets af te nemen. Verus en zijn rechtsvoorgangers hebben zich altijd ingezet voor het toelaten van andere toetsen dan de door de overheid aangeboden centrale eindtoets. Scholen kunnen daardoor een toets kiezen die past bij hun pedagogisch-didactisch concept. Verus is dan ook blij dat er zich verschillende aanbieders gemeld hebben, zodat scholen inderdaad wat te kiezen hebben.

De regering stelt nu voor om het Toetsbesluit PO te wijzigen, met als doel de onderlinge vergelijkbaarheid van de verschillende eindtoetsen te verbeteren. Voor Verus is dit een onwenselijke ontwikkeling. Door, zoals wordt voorgesteld, alle eindtoetsaanbieders te verplichten in hun toetsen een groot aantal dezelfde opgaven (het 'anker') op te nemen, kan het voor toetsaanbieders erg moeilijk worden om zich van elkaar te onderscheiden. Van een serieuze keuzemogelijkheid (een keuze tussen verschillende eindtoetsen die ook echt verschillend zijn) dreigt dan weinig over te blijven.

Voor Verus dient de vergelijkbaarheid van de verschillende toetsen niet voorop te staan, zoals nu wel gebeurt. Hier wreekt zich het feit dat met de eindtoets door de overheid meerdere doelen worden nagestreefd. De eindtoets dient niet alleen als tweede, objectief gegeven ten behoeve van het schooladvies, maar wordt ook gebruikt voor het beoordelen van scholen. Voor dit laatste zou een eindtoets niet gebruikt moeten worden. Het kan namelijk leiden tot allerlei onwenselijke ranglijsten, vergroot de kans op segregatie, op teaching to the test en op selectie aan de poort. Allemaal zaken die niet in het belang van de leerlingen zijn. Daarnaast wordt door de grote nadruk op het belang van onderlinge vergelijkbaarheid tekort gedaan aan het feit dat de eindtoets een *tweede* gegeven is. Het eerste en belangrijkste gegeven is het professionele oordeel van de leerkracht, gebaseerd op de hele schoolloopbaan van de leerling en op alle onderwijsonderdelen, niet alleen op die onderdelen die gemeten worden met de eindtoets.

Overigens is Verus wel van mening dat het toetsadvies dat een leerling krijgt niet afhankelijk mag zijn van welke eindtoets de leerling maakt. Verus kan zich dan ook vinden in het voorstel om alle toetsen in hun toetsadviezen dezelfde categorieën van schoolsoorten voor het vervolgonderwijs te laten hanteren.

Volgens de Nota van toelichting bij het wijzigingsbesluit ijken de verschillende toetsaanbieders hun toetsen niet op dezelfde manier aan de referentieniveaus. Dit kan leiden tot een (ongewenst) verschil van scores met betrekking tot de beheersing van deze niveaus. Niet duidelijk wordt waarom niet als eerste wordt ingezet op het gelijktrekken van dit verschil. Wat Verus betreft is dat een wenselijker richting dan de richting die nu wordt gekozen. Temeer daar de bepalingen over het meten van de referentieniveaus in het Toetsbesluit nog niet in werking zijn getreden.

De voorgestelde wijziging van het Toetsbesluit PO regelt ook dat het uiterlijke aanmeldmoment bij een toetsaanbieder voor scholen wordt verschoven van 1 januari naar 1 februari van het jaar waarin de eindtoets wordt afgenomen. Dit is wat Verus betreft een goed voorstel dat aansluit bij de bestaande praktijk.

Woerden, juni 2018